

Núm. 81 novembre 2005

SUMARI

Candidatura de l'ACS per organitzar el IX Congrés espanyol de Sociologia. Commemoració ajornada. Resum d'intervencions de les ponents del sopar sobre "Immigració i cohesió social a Catalunya". Alumne en pràctiques.

Coordinació: Eulàlia Solé

Secretaria: Montse Camps

Associació Catalana de Sociologia

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

M. Aurèlia Capmany, 14, 08001 Barcelona

Tels. 93 324 85 81

Fax: 93 270 11 80

Correu electrònic: acs@iecat.net

<http://www.iecat.net/institutio/societats/acsociologia>

Candidatura de l'ACS per organitzar el IX Congrés espanyol de Sociologia

L'Associació Catalana de Sociologia presenta davant de la Federació Espanyola de Sociologia (FES) la seva candidatura a organitzar el IX Congreso Español de Sociología.

S'està pendent de l'aprovació per part de la junta de la FES del Memoràndum que s'ha elaborat, però de moment podem anticipar que les dates previstes per a la celebració del Congrés són el 13, 14 i 15 de setembre de l'any 2007.

La candidatura es veu avalada per facultats i departaments de Sociologia de les següents universitats: UAB, UB, URL, Univ. de Lleida, URV, UOC i UNED. I pel que fa a les infraestructures, es compta amb el suport de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i del nou edifici de la Facultat de Geografia i Història

Si bé la composició dels Comitès científic i organitzador encara no és definitiva, sí que està previst que el Congrés es desenvolupi sota el lema "*Poder i civilitzacions*".

Commemoració ajornada.

Si bé s'havia anunciat per al dia 18 de novembre d'enguany, finalment la commemoració del 25 aniversari de la FES s'ha ajornat al 3 de febrer del proper any. I pel que fa als actes previstos, encara no hi ha l'ordre del dia.

Resum d'intervencions de les ponents del sopar sobre "Immigració i cohesió social a Catalunya"

El sopar-debat celebrat el propassat 21 de juny va versar sobre la presència de la immigració a Catalunya i l'existència o no de la desitjable cohesió social. Havent estat un dels debats més interessants en el sí dels sopars que organitza l'ACS, val la pena fer-ne un resum a fi de que el seu contingut no quedi restringit als assistents sinó que arribi a tots els socis i sòcies. Tot seguit, doncs, us oferim un abstracte de les intervencions de les tres ponents.

Carlota Solé, catedràtica de Sociologia de la UAB:

- 1) La presència d'immigrants extracomunitaris en les societats democràtiques, com les europees occidentals, planteja el tema de l'*accés a la ciutadania* com a garantia de la seva plena integració en la societat receptora,
- 2) a través del reconeixement dels seus *drets* com a persones, en correspondència amb les *obligacions* que es deriven de la seva *inserció en l'estructura social*;
- 3) i aquesta inserció, al seu torn, a través de la seva incorporació (més o menys dificultosa) al *mercat de treball*.
- 4) En els estats-nació la ciutadania es vincula estretament amb la *nacionalitat*. Això afecta als immigrants que es poden *naturalitzar* o als qui han nascut en el país d'acollida dels seus pares.
- 5) Per als de primera generació, fóra necessari articular jurídicament el criteri de residència permanent, d'acord amb el concepte de Th. Hammar als anys 1990, fent referència a un *nou grup de status legal*, a més de tenir el deures i drets cap al país d'acollida.
- 6) Aquest criteri permetria als immigrants *participar* (a través del vot si és possible), en el procés de decisions que els afecten en la seva vida quotidiana.

Àngels Pascual, catedràtica de Geografia Humana de la UAB:

- 1) La *cohesió social* a Catalunya es un tema no resolt, ni amb immigrants ni sense. Cal un mínim

de condicions de benestar social i un projecte positiu, capaç d'aglutinar la gent entorn d'ell; una comunitat de pors i d'esperances i un patrimoni comú de sentit (en termes de Kapuscinski).

2) Pels investigadors en ciències socials que volen estudiar el tema de la incidència de la immigració a Catalunya és important l'estudi de temes frapants i sovint dramàtics com ara l'*exclusió social* d'alguns dels col·lectius. Però també *caldria estudiar altres situacions*, com la dels immigrants que arriben per negocis; els legals i els il·legals... Hauríem d'anar més pels bars i escoltar el que diu la gent: estudiar la gent que viu frec a frec la immigració.

3) Massa sovint pensem en individus i països, crec que hem de *recuperar les comunitats*: les que són aquí i les transnacionals, i també la gent que va i ve.

4) Estem basant, cada vegada més i de manera cada cop més accentuada, el *desenvolupament de les nostres societats* -pel que fa al tema que ens ocupa— sobre dos eixos, que tenen en comú una altíssima mobilitat. No hi ha promoció per a qui no es belluga. Aquests dos eixos són:

a) Un desenvolupament econòmic i un mercat de treball basat en l'*altíssima mobilitat* d'unes persones que es veuen obligades a desplaçar-se més enllà dels seus àmbits usuals per aconseguir un cert benestar i, molt sovint, per poder simplement fer front a la subsistència, pròpia o de les seves famílies.

b) El foment insistent de la mobilitat de les persones que, no tant constretes com les anteriors, veuen lligada la seva realització professional (a les empreses, a les universitats, en les professions liberals) a uns *desplaçaments més o menys imposats*.

5) Hem apostat doncs (o altres ho han fet per nosaltres, i nosaltres ho hem consentit) per la mobilitat, podríem dir potser fins i tot que hem apostat per la deslocalització de les persones, individus o col·lectius. Hem oblidat la *importància del lloc*. Tot això, de manera que pot semblar paradoxal però no ho és tant, coexistint amb unes mesures de controls fronterers i d'obstacles administratius.

6) Aquesta realitat del foment i del consentiment d'una tan accentuada mobilitat espacial té

probablement alguns *aspectes positius*, comporta probablement alguns beneficis; però és segur que té també alguns *efectes perversos*, que massa sovint no tenim en compte, o bé només abordem en els seus aspectes més immediats i xocants. Efectes perversos com ara la pèrdua de xarxes bàsiques, la desestructuració de col·lectius i la destrucció de referents.

Adela Ros, secretària d'Immigració:

Comença remarcant que és sociòloga, com a un tret més definidor del la seva persona que el del càrrec que ocupa, més conjuntural. Els deu punts que indicarà inspiren el Pla de Ciutadania i Immigració, tot just acabat.

- 1) La immigració a Catalunya és una realitat consolidada. Les actuacions han de partir d'aquesta realitat.
- 2) La paraula integració la he tornat a emprar perquè és la que la gent del carrer tenen interioritzada. L'abundant entrada de immigrants estrangers en els darrers 5-10 anys ha estat perquè arriben més irregulars.
- 3) Objectiu bàsic: ciutadania. És un concepte simbòlic, amb límits. Per construir aquesta nova comunitat cal esforçar-nos.
- 4) Autonomia de les persones. És positiva la consideració de l'autosuficiència de la persona (molt anglosaxona): no discurs paternalista, de "pobrets". Cal, sobre tot, facilitar treball. Hi ha persones que sense papers estan integrades.
- 5) Necessitem que hi hagi polítiques reals d'immigració. En aquest moment les competències les té l'Estat i ha demostrat que no ho fa. Cal regular els tres tipus d'immigració: les laborals, les familiars i les de motivacions polítiques (refugiats); totes tres; si no ho fem obliguem les persones a sortir-se'n per altres vies.
- 6) Vivim un moment de crisi del multiculturalisme; moment complex. És fonamental crear espais de diàleg i de confrontació; tot, menys la indiferència. Després de l'estiu aniré als Països Baixos. Es pensaven que l'Estat els hi solucionaria el tema, i de sobte s'han adonat que la gent no estava disposada a conèixer els veïns. No era

tolerància, era indiferència.

7) Hem d'estar predisposant el camí.

8) Ara el que cal es obrir oportunitats a les persones que han arribat i es troben amb dificultats d'informació, d'accés, amb l'entorn. Si no aconseguim que les persones que han arribat trobin que aquesta és una societat en què hi tenen futur, ens trobarem en una situació en la qual els col·lectius s'aïllen i busquen allò que els hi pot generar sentit; el sentit que no troben aquí. Per tant, hem de ser capaços de generar sentit.

9) La integració no s'aconsegueix amb mesures ràpides i superficials. És un procés molt llarg. A Holanda reconeixen que van pecar de superficials.

10) El paper de les Comunitats Autònomes en la integració és clau, i els Ajuntaments i la Generalitat hem de col·laborar més. L'Estat ha d'ajudar però no pot, no té competències. Els municipis sovint estan desorientats.

En el debat subsegüent, entre d'altres intervencions, Adela Ros va afegir:

... Em preocupa que hi hagi gent que tingui por de sortir de casa seva.

... Sóc pessimista pel que fa a evitar *ghettos*; el remei és invertir en aquests barris per evitar degradació; invertir molt.

... Veig important que en els espais d'atenció pública de l'Administració hi hagi rostres i persones immigrades. En la televisió, en tots els temes, no solament en temes específics relacionats amb immigrants... He trobat més sensibilitat en TV2.

Lluís Recolons

Alumne en pràctiques

Durant aquest curs 2005-2006, Antoni Fontova, alumne de Sociologia de la UAB, col·laborarà en pràctiques amb les tasques de l'ACS. Ho farà a dos nivells: com a suport a l'organització del IX Congrés de la FES a Barcelona, l'any 2007, si la candidatura de l'ACS es acceptada, i en la millora de la base de dades dels associats.